

Projektovanje paralelnih algoritama III

❖ Primeri paralelnih algoritama, II deo

- ❖ Dve verzije paralelnog algoritma za sortiranje sa spajanjem podnizova

I verzija paralelnog algoritma sortiranja sa spajanjem podnizova

- ◆ Za serijski algoritam $T(n) = \Theta(n \lg n)$
- ◆ Serijski algoritam koristi pristup podeli-i-zavladaj
  - Paralelizacija korišćenjem ugnježenog paralelizma
  - Prvi rekurzivni poziv postaje izmrešćen poziv:

Merge-Sort-P(A, p, r)

1. **if** $p < r$

2. $q = \lfloor (p+r)/2 \rfloor$

3. **spawn** Merge-Sort-P(A, p, q)

4. Merge-Sort-P($A, q+1, r$)

5. **sync**

6. Merge(A, p, q, r)

- ◆ Kao njegov serijski dvojnik, Merge-Sort-P sortira podniz $A[p..r]$
- ◆ Procedura čeka završetak dva rekurzivna poziva putem iskaza **sync** u liniji 5
- ◆ Iza toga poziva proceduru Merge koju koristi i serijski dvojnik

Analiza procedure Merge-Sort-P (1/2)

◆ Rad:

- Pošto je procedura Merge serijska, njen rad i raspon su oba $\Theta(n)$
- Rekurencija za rad $T_1(n)$ procedure Merge-Sort-P:
$$T_1(n) = 2 T_1(n/2) + \Theta(n) = \Theta(n \lg n)$$
- Rad je dakle isti kao $T(n)$ serijskog dvojnika

◆ Raspon:

- Kako se dva rekurzivna poziva mogu izvršavati u ||:
$$T_\infty(n) = T_\infty(n/2) + \Theta(n) = \Theta(n)$$

◆ Paralelizam: $T_1(n)/T_\infty(n) = \Theta(\lg n)$

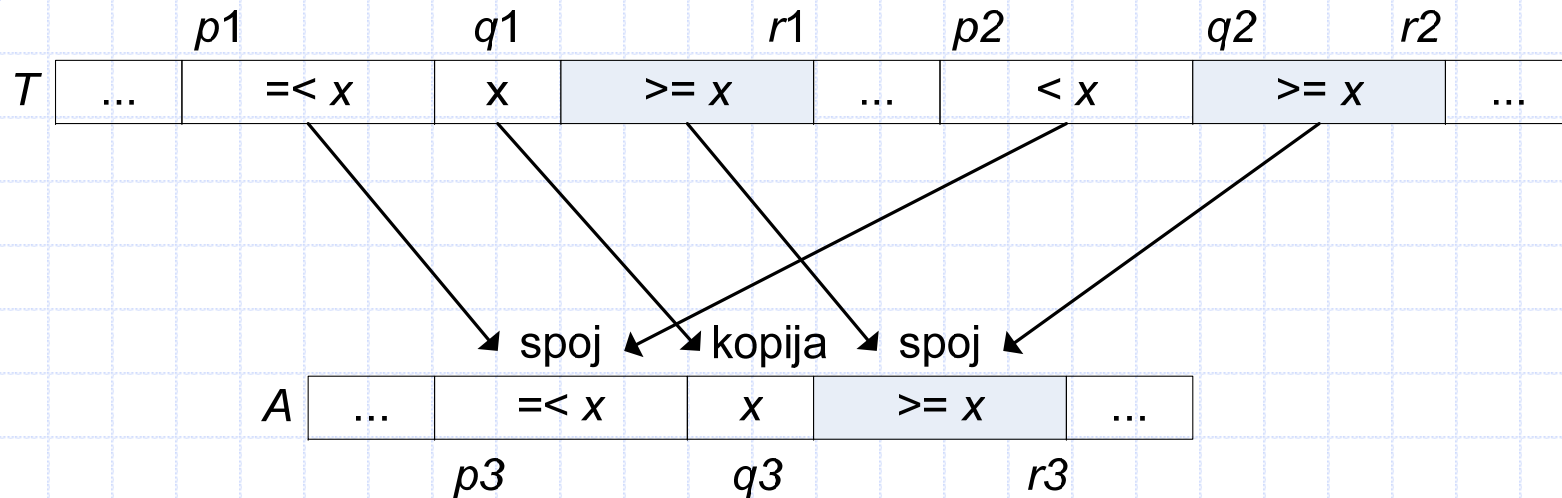
Analiza procedure Merge-Sort-P (2/2)

- ◆ Ova procedura može da ostvari linearno ubrzanje na nekoliko procesora
  - Ali ne može se efektivno skalirati na 100-ne procesora
- ◆ Gde je usko grlo paralelizma?
  - To je serijska procedura Merge
- ◆ Prirodno serijska radnja? Da li se može ||?
  - Da, spajanje je moguće paralelizovati korišćenjem ugnježenog paralelizma

Strategija podeli-i-zavladaj za paralelno spajanje podnizova (1/3)

- ◆ Spaja dva sortirana podniza:
  - $\pi[p_1..r_1]$ dužine $n_1 = r_1 - p_1 + 1$ i
  - $\pi[p_2..r_2]$ dužine $n_2 = r_2 - p_2 + 1$
  - u drugi podniz $A[p_3..r_3]$ dužine $n_3 = r_3 - p_3 + 1$
- ◆ Uprošćavajuća pretpostavka: $n_1 \geq n_2$
- ◆ Dva ključna koraka na početku:
  - Pronaći srednji element $x = \pi[q_1]$, podniza $\pi[p_1..r_1]$, gde je $q_1 = \lfloor (r_1 + p_1) / 2 \rfloor$; q_1 je median!
  - Pronaći indeks q_2 niza $\pi[p_2..r_2]$ takav da podniz ostaje sortiran nakon umetanja x između $\pi[q_2 - 1]$ i $\pi[q_2]$.

Strategija podeli-i-zavladaj za paralelno spajanje podnizova (2/3)

◆ Nakon održivanja q_1 i q_2 , sledi samo spajanje:

1. Postavi $q_3 = p_3 + (q_1 - p_1) + (q_2 - p_2)$
2. Kopiraj x u $A[q_3]$
3. Rekurzivno spajaj $\pi[p_1..q_1-1]$ i $\pi[p_2..q_2-1]$ i smesti rezultat u podniz $A[p_3..q_3-1]$
4. Rekurzivno spajaj $\pi[q_1+1..r_1]$ i $\pi[q_2..r_2]$ i rezultat smesti u podniz $A[q_3+1..r_3]$

Strategija podeli-i-zavladaj za paralelno spajanje podnizova (3/3)

◆ Prilikom računanja q_3 vrednost:

- $q_1 - p_1$ je broj prethodnih elem. iz podniza $\mathcal{T}[p_1..q_1-1]$
- $q_2 - p_2$ je broj prethodnih elem. iz podniza $\mathcal{T}[p_2..q_2-1]$
- Njihova suma je broj elemenata koji prethode elementu x u podnizu $A[p_3..r_3]$

◆ Osnovni slučaj: za $n_1 = n_2 = 0 \Rightarrow$ nema posla

◆ Kako je $n_1 \geq n_2$, osnovni slučaj: $n_1 = 0$

◆ Ako je samo jedan od podnizova prazan, to mora biti podniz $\mathcal{T}[p_2..r_2]$ (jer je $n_1 \geq n_2$)

Procedura Binary-Search(x, T, p, r)

Binary-Search(x, T, p, r)

1. $low = p$

2. $high = \max(p, r + 1)$

3. **while** $low < high$

4. $mid = \lfloor (low + high) / 2 \rfloor$

5.   **if** $x \leq T[mid]$

6. $high = mid$

7.   **else** $low = mid + 1$

8. **return** $high$

◆ Uzima ključ x i podniz $T[p..r]$ i vraća jedan od sledeća tri rezultata:

1. Ako je $T[p..r]$ prazan ($r < p$), onda vraća indeks p

2. Ako je $x \leq T[p]$, pa time manji ili jednak od svih elemenata $T[p..r]$, onda vraća indeks p

3. Ako je $x > T[p]$, onda vraća najveći indeks q , u opsegu $p < q \leq r + 1$, takav da je $T[q-1] < x$

Analiza Procedure Binary-Search

- ◆ Poziv procedure uzima $\Theta(\lg n)$ serijskog vremena u najgorem slučaju
  - gde je $n = r - p + 1$ veličina podniza na kom se procedura izvršava
- ◆ Pošto je Binary-Search serijska procedura, njen rad i raspon su u najgorem slučaju $\Theta(\lg n)$, oba

Procedura P-Merge (paralelno spajanje ponizova)

P-Merge($T, p_1, r_1, p_2, r_2, A, p_3$)

1. $n_1 = r_1 - p_1 + 1$

2. $n_2 = r_2 - p_2 + 1$

3. **if** $n_1 < n_2$ // osiguraj da je $n_1 \geq n_2$

4. zameni p_1 sa p_2

5. zameni r_1 sa r_2

6. zameni n_1 sa n_2

7. **if** $n_1 == 0$ // oba podniza prazna?

8. **return**

9. **else** $q_1 = \lfloor (p_1 + r_1) / 2 \rfloor$

10. $q_2 = \text{Binary-Search}(T[q_1], T, p_2, r_2)$

11. $q_3 = p_3 + (q_1 - p_1) + (q_2 - p_2)$

12. $A[q_3] = T[q_1]$

13. **spawn** P-Merge($T, p_1, q_1 - 1, p_2, q_2 - 1, A, p_3$)

14. P-Merge($T, q_1 + 1, r_1, q_2, r_2, A, q_3 + 1$)

15. **sync**

- ◆ Spaja podnizove $T[p_1..r_1]$ i $T[p_2..r_2]$ u podniz $A[p_3..r_3]$
- ◆ 3-6: $n_1 \geq n_2$
- ◆ 7: osnovni slučaj?
- ◆ 9-15: realizuju strategiju podeli-i-zavladaj
- ◆ 10-11: q_2 i q_3
- ◆ 12: direktno kopira $T[q_1]$ u $A[q_3]$
- ◆ 13-15: ugnježđeni paralelizam

Analiza procedure P-Merge (1/4)

◆ Raspon:

- Dva podniza sadrže ukupno $n = n_1 + n_2$ elemenata
- Rekurzivni pozivi rade $||$. Koji je skuplji?
- Ključ: max br. elemenata u bilo koja od ta dva rekurzivna poziva može biti najviše $3n/4$
  - ◆ Kako je $n_2 \leq n_1$, sledi: $n_2 = 2n_2/2 \leq (n_1 + n_2)/2 = n/2$
  - ◆ U najgorem slučaju, jedan od dva rekurzivna poziva spaja $\lfloor n_1/2 \rfloor$ elemenata podniza $\mathcal{T}[p_1..r_1]$ sa svih n_2 elemenata podniza $\mathcal{T}[p_2..r_2]$, tj. ukupno spaja ovoliko elemenata:
$$\lfloor n_1/2 \rfloor + n_2 \leq n_1/2 + n_2/2 + n_2/2 = (n_1 + n_2)/2 + n_2/2 \leq n/2 + n/4 = 3n/4$$

Analiza procedure P-Merge (2/4)

- Dodavanjem cene $\Theta(\lg n)$ za pozive procedure Binary-Search u liniji 10, dobija se sledeća rekurencija:

$$T_{\infty}(n) = T_{\infty}(3n/4) + \Theta(\lg n)$$

- Za osnovni slučaj raspon je $\Theta(1)$
  - ◆ Jer se linije 1-8 izvršavaju u konstantnom vremenu
- Rešenje je $T_{\infty}(n) = \Theta(\lg^2 n)$, što se metodom smene može lako proveriti

Analiza procedure P-Merge (3/4)

◆ Rad:

- Pošto svaki od n elemenata mora biti iskopiran iz niza T u niz A , sledi da je $T_1(n) = \Omega(n)$
- Drugo, pokažimo da je $T_1(n) = O(n)$
- Bin. pretraga u liniji 10 uzima $\Theta(\lg n)$ vremena
  - ◆ što dominira nad drugim radom izvan rekurzivnih poziva
- Već pokazano: jedan rekurzivni poziv radi na najviše elemenata $3n/4$, pa je:
$$T_1(n) = T_1(\alpha n) + T_1((1 - \alpha)n) + \Theta(\lg n)$$
  - ◆ Parametar α leži u opsegu $1/4 \leq \alpha \leq 3/4$

Analiza procedure P-Merge (4/4)

- Sledi dokaz da je rešenje ove rekurentne jednačine $T_1(n) = O(n)$
  - ◆ Metod zamene: pretpostavimo da je $T_1(n) \leq c_1 n - c_2 \lg n$ za neke pozitivne konstante c_1 i c_2 . Zamenom:
    - ◆ $T_1(n) \leq (c_1 \alpha n - c_2 \lg(\alpha n)) + (c_1(1 - \alpha)n - c_2 \lg((1 - \alpha)n)) + \Theta(\lg n)$
    - ◆ $= \dots = c_1 n - c_2 \lg n - (c_2(\lg n + \lg(\alpha(1 - \alpha)))) - \Theta(\lg n)$
    - ◆ $\leq c_1 n - c_2 \lg n$
    - ◆ c_2 se izabere dovoljno veliko, tako da član $c_2(\lg n + \lg(\alpha(1 - \alpha)))$ dominira nad $\Theta(\lg n)$
    - ◆ c_1 se bira dovoljno veliko da se zadovolji rekurenciju
- Znači $T_1(n) = \Theta(n)$, pa je paralelizam $T_1(n)/T_\infty(n) = \Theta(n/\lg^2 n)$.

II verzija paralelnog algoritma sortiranja sa spajanjem podnizova

◆ Poziv P-Merge-Sort(A, p, r, B, s) sortira elemente iz $A[p..r]$ i smešta ih u $B[s..s+r-p]$

P-Merge-Sort(A, p, r, B, s)

1. $n = r - p + 1$

2. **if** $n == 1$

3. $B[s] = A[p]$

4. **else** neka je $T[1..n]$ novi niz

5. $q = \lfloor (p+r)/2 \rfloor$

6. $q' = (q - p) + 1$

7. **spawn** P-Merge-Sort($A, p, q, T, 1$)

8. P-Merge-Sort($A, q+1, r, T, q'+1$)

9. **sync**

10. P-Merge($T, 1, q', q'+1, n, B, s$)

- ◆ 1: izračuna broj elemenata n
- ◆ 2-3: osnovni slučaj
- ◆ 4: dodeljuje privremeni niz T
- ◆ 5: računa indeks q niza $A[p..r]$ radi njegove podele na dva podniza $A[p..q]$ i $A[q+1..r]$
- ◆ 6: računa broj elemenata q' u prvom podnizu $A[p..q]$
- ◆ 7-8: izmrešćeni i običan rekurzivni poziv
- ◆ 10: spaja $T[1..q']$ i $T[q'+1..n]$ u izlazni podniz $B[s..s+r-p]$

Analiza procedure P-Merge-Sort (1/2)

◆ Rad:

- Pošto je rad procedure P-Merge $TPM_1(n) = \Theta(n)$, rad procedure P-Merge-Sort je:

$$\begin{aligned}T_1(n) &= 2 T_1(n/2) + TPM_1(n) \\ &= 2 T_1(n/2) + \Theta(n)\end{aligned}$$

- Rešenje je $T_1(n) = \Theta(n \lg n)$, prema drugom slučaju master teoreme

◆ Raspon:

- Pošto dva rekurzivna poziva rade logički u paraleli, jedan od njih se može ignorisati

Analiza procedure P-Merge-Sort (2/2)

- Pošto raspon procedure P-Merge iznosi $\Theta(\lg^2 n)$, raspon procedure P-Merge-Sort je:

$$\begin{aligned}T_{\infty}(n) &= T_{\infty}(n/2) + TPM_{\infty}(n) \\ &= T_{\infty}(n/2) + \Theta(\lg^2 n)\end{aligned}$$

- Master teorema ne može. Rešenje $T_{\infty}(n) = \Theta(\lg^3 n)$, se može proveriti metodom smene

◆ Paralelizam:

- $T_1(n)/T_{\infty}(n) = \Theta(n \lg n)/\Theta(\lg^3 n) = \Theta(n / \lg^2 n)$
- Paralelizam Merge-Sort-P je bio samo $\Theta(\lg n)$
- $\Theta(n / \lg^2 n)$ je znatno bolje
  - ◆ Deo se može žrtvovati ukрупnjavanjem osnovnog slučaja